

Cudurka Dhiigbaxa Von Willebrand (VWD)

Von Willebrand Disease (VWD) (Somali)

Cudurka dhiigbaxa Von Willebrand (VWD) waa cudur dhiigbax oo daba-dheer ah kaasoo laga dhaxlo hiddo-sideyaasha waalidka. Cudurka VWD, dhiiga wuxuu soconayaa in ka badan inta caadiga ah sababtoo ah waa ay adagtahay in uu dhiigu xidhmo. Ma jiro daawo rasmi ah oo lagu daaweeyo VWD, balse waxaa jira daawayno lagu xakameeyo qaar ka mid ah calaamadaha cudurka.

Calaamaddaha iyo Astaamaha

- Dhiigbax sanku ka yimaada oo soo noqnoqda isla markaana laga yaabo in la joojiyo ay adkaato.
- Cirrid dhiigbax ah oo ka soo baxa cadayga ilkaha ama cadayga.
- Dhiig bax ka dhasha dhaawacyada, duritaanka (duritaanka), ama qaliinada waxyeelada leh.
- Caadada oo aad u badan.
- Dhiig ku jira kaadida ama saxarada. Tani waa dhif.

Baadhitaanka

Si loo baaro cudurka VWD, ilmahaaga waxaa laga yaabaa:

- Laga baaro dhiiga.
- Baaritaanka von Willebrand si aad u ogaato nooca VWD ee ay qabaan.
- Waa in mar kale la baaro haddii ay qabaan VWD oo fudud ama dhexdhexaad ah.

Noocyada Mashiinta VWD

- Nooca 1aad – Waxaad sameysaa borotiin VW caadi ah, kaliya kuma filna.
- Nooca 2aad – Waxaad sameysaa borotiin VW ah oo aan si sax ah u shaqayn.
- Nooca 3aad – Ma sameyneyso borotiinka VW.

Daaweynta

Daaweynta waxay ku xiran tahay calaamadaha ilmahaaga iyo nooca VWD ee uu qabo. Waxa laga yaabaa in loo qoro:

- Desmopressin (DDAVP®) – Waa buufin sanko la mariyo oo kordhiya Von Willebrand sababaha iyo sababaha VIII (8), taasoo caawisa joojinta dhiigbaxa.
- Humate-P® iyo VONVENDI® – Waa laba nooc oo ah xeryo dhiig-xirid ah oo loo isticmaalo daawaynta dhiigbaxa xad-dhaafka ah xaaladaha degdegga ah ama ka hor inta aan la galin qalliin. Waxaa lagu siiyaa xididada.
- Aminocaproic acid (Amicar®) iyo tranexamic acid (Lysteda®) – Daawadani waxay hoos u dhigeysaa dhiiga. Waxay ka hortagtaa in dhiiga ku urursamo meesha dhaawaca ah.

Badqabka

- Ha siin ilmahaaga aspirin, ibuprofen (Motrin®, Advil®), or naproxen (Aleve®, Naprosyn®). Kuwani waxay sii xumeyn karaan dhiiga.
 - Ku dawee kaliya acetaminophen (Tylenol®), meloxicam (Mobic®), ama celecoxib (Celebrex®) xanuunka ama qandhada.
 - Fiiri warqada daawada lagu qoro ee qabowga, hargabka, iyo xanuunka. Waxaa ku jiri kara aspirin ama ibuprofen.
- U sheeg dhakhtarka ilmahaaga, bixiyaha daryeelka caafimaadka, ama dhakhtarka dhiigga (dhakhtarka dhiiga) haddii ay isticmaalayaan daawooyin dhir ah ama daawooyin aan dhakhtar kuu qorin.
- La xiriir xarunta cudurka dhiig karka haddii uu cunugaagu u baahan yahay qalliin ama daryeel ilkaha ah.
- Ilmahaagu waa in uu qaataa talaalada uu dhakhtarku ama bixiyaha daryeelka caafimaadku ku taliyey.
- La tasho dhakhtarka dhiigga ee ilmahaaga ka hor inta aysan bilaabin wax isboorti ama waxqabadyo xoog leh.

- U sheeg ilmahaaga inuu xirto kaarka caafimaadka (ID). Tani waxay noqon kartaa gacan ku hayn, silsilad, ama xarig isboorti. Tani waxay dadka kale ogeysiisaa xaaladooda oo degdegga ah.

Goorta ay tahay in la Waco Dhakhtarka

Wac dhakhtarka ilmahaaga, dhakhtarka daryeelka caafimaadka ama dhakhtarka dhiigga haddii ay:

- Waxaa lagu dhuftay madaxa ama qoorta.
- Dhiig ka yimaada sanko oo soconaya wax ka badan 15 daqiiqo ama ka badan.
- Gooynta yaryar oo dhiig baxaya in ka badan 15 daqiiqo ama aan la xakamayn.
- Xilliga caadada oo aad uga culus kan caadiga ah ama soconaya in ka badan 7 maalmood, ama haddii ay jirto dhiig xinjiran oo ka badan cabbirka rubuc.
- Dhiig bax ka yimaada afka, bushimaha, ama ciridka oo soconaya in ka badan 15 daqiiqo ka dib marka la mariyo cadaadis iyo baraf.
- Dhiig ku jira kaadida ama saxarada.
- Habraca qaliinka, qaliin, ama shaqada dhakhtar ilkaha oo la qorsheeyey.
- Waxyeelo kasta oo soo raaca oo aan hagaagin.
- Calaamadaha ama astaamaha la xiriira macdan la'aanta sida madax xanuun, maqaarka oo dhalaalaya, madax wareer, ama cuntooyin aan caadi ahayn oo aad u xiiso badan sida barafka ama dhoobada.
- Xubnaha oo barara, xasaasi ah, kulul, xanuun badan, ama adag.
- Xanuun daran dhabarka ah.
- Cudurka oo kor u kacay.

Warbixin Kale

- U sheeg qofkasta oo ilmahaaga ilaalinaya in uu qabo cudurka VWD iyo calaamadaha ay tahay in la fiiriyo. Kuwaas waxaa ka mid ah qoyska, xanaaneeyayaasha, tababarayaasha, iyo shaqaalaha dugsiga.
- Ilmahaagu waa in uu sanad walba u tagaa dhakhtarka dhiiga iyo dhiigga.
- wac dhakhtarka ilmahaaga, daryeel bixiyaha caafimaadka, ama dhakhtarka dhiiga ee ilmahaaga haddii aad wax su'aal ah qabtid.